ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITTO EK

Työelämä / Työlainsäädäntö ja
työehtosopimuspolitiikka
Katja Leppänen

**Eduskunnan
työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle**

3.2.2016

**Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi vuosilomalain ym. muuttamisesta
HE 145/2015 vp**

Pyydettynä lausuntona esitämme seuraavaa.

Valiokunnan käsittelyssä olevassa HE:ssa hallitus ehdottaa vuosilomalain muuttamista hallitusohjelman mukaisesti kahdella tavalla:

1. Äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaan ajalta kertyvää vuosilomaoikeutta rajataan siten, että vuosilomaa kerryttävää työssäolonveroista aikaa olisi enintään kuusi kuukautta edellä tarkoitusta perhevapaa-ajasta. Samalla sairausvakuutuslain säännöstä työnantajien oikeudesta korvauksiin vuosilomakustannuksista (lomapalkka/-korvaus) täsmennetään siten, että oikeus korvauksiin olisi vain siltä osin kuin vuosiloman kertyminen on perustunut vuosilomalakiin.

2. Viiden viikon ja sitä pidempiin vuosilomiin sisällytetään kuuden päivän omavastuu vuosilomalla sairastumisesta siten, että kuusi ensimmäistä työkyvyttömyyspäivää vuosilomalla olisivat omavastuupäiviä, jotka eivät oikeuta lomapäivien siirtoon.

Suhtaudumme myönteisesti ehdotettuihin muutoksiin ja pidämme niitä tarpeellisina. Ne tuovat osaltaan säästöjä sekä julkiselle taloudelle että työnantajille. Uudistukset ovat myös sopusoinnussa sekä perustuslain että Suomea sitovien kansainvälisten velvoitteiden kanssa HE:ssä kuvatuin tavoin.

Perhevapailta kertyvän lomaoikeuden rajaamisen osalta hallitusohjelman tavoitteena on säästää uudistuksella 27 miljoonaa euroa julkisen talouden menoja. Tältä osin huomautamme, että säästöjä ei tulla tässä mitassa saavuttamaan, ellei virka- ja työehtosopimuksia uudisteta vastaavalla tavalla. Julkisen sektorin lisäksi joillakin yksityisen sektorin aloista on sovittu nykylakia vastaavasti siitä, että vuosilomaa kertyy koko vapaan ajalta. Jos näitä sopimusmääräyksiä ei muuteta uuden lain mukaisiksi, työnantajien kustannukset tulevat näillä aloilla lisääntymään nykyisestä. Tätä ei voida pitää millään tavalla toivottavana. Toivommekin, että valiokunta kiinnittää mietinnössään huomiota tarpeeseen muuttaa näiden alojen sopimusmääräyksiä.

Vuosiloman aikana sairastuvalle omavastuun osittaisen palauttamisen osalta hallitusohjelman tavoitteena on vähentää sairauspoissaoloja ja

sairausriskin vaikutuksia työnantajille. Tältä osin huomautamme, että uudistus ei mene niin pitkälle kuin olisi mahdollista. EU-sääntely edellyttää vain neljän viikon ns. takuulomaa. EU-sääntely mahdollistaisi siten pidemmän kuin kuuden päivän omavastuun säätämisen yli viiden viikon pituisille lomille. Monissa virka- ja työehtosopimuksissa on sovittu yli viiden viikon lomista. Toivomme, että valiokunta harkitsisi vielä esityksen muuttamista tältä osin.

Kunnioittavasti

Katja Leppänen
Asiantuntija
Elinkeinoelämän keskusliitto EK